

DIGELAGET VEJLBY FED

Planlagt til repræsentantskabsmøde 16/03 2020 (aflyst!)

FORMANDENS BERETNING

Digelaget har i det forløbne år arbejdet med og fået gennemført de sidste år planlagte boreprøver fra diget med henblik på at afklare styrkeforholdene. Boringerne blev foretaget 7.- 22. november 2019 af firmaet 4 AP Geoteknik. Rapporten herom er blevet præsenteret for os midt i januar 2020.

Der er et par steder påvist mangel på ler i diget--steder som vi må have identificeret præcist mhp. "udbedring". Der er ikke noget akut alarmerende i forholdene, men vi skal have taget hånd om dem. Diget er alt i alt i god stand til de nuværende forhold, hvor vandet ikke står højt i lang tid, og det er tilstrækkeligt tæt for vandet til den situation. Men leret ligger på enkelte strækninger ikke så dybt som ønskeligt-- idet diget nogle steder er lagt på strandniveau.

Dette kan gøre, at vandet over tid muligt kan sive igennem den nederste del af diget, hvis det gennem lang tid står højt (det er de endnu ikke set fremtidsscenarier!!).

Dette kan udbedres på det bestående dige, ved at man lægger en båndformet lermembran på den nederste del af digefoden. Det er igen ikke noget alarmerende, men noget der skal tages hånd om, hvis vi skal sikre vores dige til et evt. fremtidsscenarie med vedvarende højere vandstand.

Det må slås fast, at diget er i god stand til dagens scenarier.

Og vi har altså fået en viden om diget , som vi skal arbejde videre med mhp. at få råd om, hvad vi skal gøre for at sikre det specielt også til den indtil nu uvisse, muligt mere krævende fremtid. Vi har tidligere haft kontakt med Kystdirektoratets ekspert på dette område, og vi vil forsøge at få deres vurdering.

4 AP Geoteknik kommer til Repræsentantskabsmødet, og de vil for de fremmødte repræsentanter gennemgå resultaterne og betydningen heraf.

Med hensyn til digets højde er det tidligere besluttet, at vi skulle afvente Kystdirektoratets detaljerede forslag omkring kystbeskyttelsen, når denne foreligger.

Kystdirektoratet har i året arbejdet med plantrin 2 og specielt plantrin 3 for 2. planperiode. Denne strækker sig til 2021. (se oversvømmelsesdirektivet.dk)

Arbejdet i plantrin 2 har givet en større nuancering af billedet af oversvømmelses risikoen fra hav og vandløb. Det er baggrunden for, at vort område ikke bedømmes som risikoområde.

Plantrin 3 har drejet sig om at få foretaget udarbejdelse af risikostyringsplaner for de områder der er udpegede risikoområder for oversvømmelse.

Vort område Fedet og Århus Bugt er ikke betragtet som risikoområde.

Der er derfor ikke offentliggjort tiltag herunder om øget digedimension.

Den mest kompetente og uvildige myndighed, Kystdirektoratet, bedømmer altså stadig ikke Aarhus Bugt/Fedet som et særligt risikoområde. Vi vil derfor stadig afvente Kystdirektoratets detaljerede forslag omkring kystbeskyttelsen og tage stilling til og formentlig følge dette, når det foreligger. Det skal slås fast, at såvel Kystdirektoratet som Århus Kommune har den opfattelse, at vi med hensyn til diget/kystbeskyttelsen er tilstrækkeligt sikrede svarende til de nutidige forhold. Dette er dokumenteret ved flere ingeniørrapporter og et uændret godt og uskadt dige ved 2 gange årlig kontrol (dog i dette forår jf. senere anførte lille anmærkning omkring digefoden ved Rønnevej, dette tages der hånd om!!!).

Der er ikke jvf. det tidligere anførte behov for at forhøje diget her og nu, da havspejlet kun stiger langsomt (nogle få millimeter), men vi vil naturligvis nøje følge evt. havspejlsstigninger i tiden fremover, så vi kan reagere rettidigt.

Vi har i året arbejdet intensivt på at få realiseret et mangeårigt ønske om sandfodring ved den inderste del af Fedet. Det har været ønsket hertil at udnytte det sand, der hvert år lægger sig ved indsejlingen til Egå Marina. Det er nu ved godt samarbejde og stor imødekommenhed fra Marinaens side lykkedes at komme i mål med dette trods en lang og trang vej med ansøgninger til flere myndigheder, indsigelser, frister m.v. og besvarelser af disse.

Sandet er blevet analyseret og har en renhed, som er godkendt af Miljøstyrelsen, og der er nu givet tilladelse for en 5 årig periode. Det vil blive gjort som kystnær sandfodring, (se Kystdirektoratets hjemmeside) idet sandet anbringes så kystnært som muligt i området ud for det indre af Fedet. Strøm og bølger skal så gerne bringe sandet ind på kysten. Det drejer sig om en mængde på ca. 2.500 m³ pr. år. Første gang skulle gerne være i år senest april md. 2020. Det særligt attraktive er, at vi kan få dette sand leveret uden omkostning.

Århus Kommune har i november md. fjernet de sidste træhøfderester på stranden. De har været generende for såvel gående som kørende trafik langs stranden og er jvf. tidligere Cowi-rapport og Kystdirektoratets udtalelse uden praktisk effektiv betydning, og der har ikke kunnet gives tilladelse til at reparere dem.

Århus Kommune har etableret høfderne, de har haft dispositionsret over dem, og de har truffet beslutningen om at fjerne dem.

Dette har givet anledning til, at nogle beboere har fået den forkerte opfattelse, at det alene er fjernelsen af disse høfderester, der har gjort, at sandet i år er blevet skyllet/suget meget ud fra stranden ud for de indre veje.

At det ikke er sket tidligere er ukorrekt, hvad der også ses i nedenstående beskrivelse tilbage fra 2007. Det er en dynamisk situation på kysten, og den har i foråret specielt været præget af ”vinterprofil” af stranden, hvor sandet er bragt ud og ligger lidt ude i havet langs stranden, og strandbredden bliver lavere. (se Kystdirektoratets informationsfolder ”Vejledning om kystbeskyttelsesmetoder” side 27).

Citat fra GVF avisen no. 1 2007:

”Den seneste tids storme og højvandssituationer har sat fokus på problemet. Mange meter strand er visse steder forsvundet og digefoden ses mange steder angrebet med erosion til følge, nøjagtigt som forudset og beskrevet i nævnte rapport fra NIRAS.”

Billeder fra GVF Avisen 2007:



*Midlertidig sikring efter storm/højvande
(Platanvej, Januar 2007).*



*Erosion af digefod efter storm/højvande
(Bellevue, Januar 2007)..*

Slut på citat fra GVF avisen 2007

Vi har tidligere haft lignende vejr, men det har i år været lidt utraditionelt vejr med langvarig periode over 3-4 uger med pres fra SV-V med lidt højere vandstand samtidig, 60-80 cm over daglig vande. Altså samtidig stærk pålandsvind på den indre kyst. Det er baggrund for, at stranden herinde er blevet med udpræget vinterprofil, hvor sandet trækkes ud på de indre revler. Det har også kunnet ses ved Jacob Adelborgs Alle, hvor der har stået knapt 1 meter skrænt 8-9 meter fra opskylslinjen, og her er der ikke og har der ikke været høfder. (Det samme kan også ses ved stranden ved Fuglsø Vig, som har samme orientering til verdenshjørnerne, her er også i år vinterprofil med meget stenet strand, det plejer der ikke at være). Se igen vinter-/sommer-profil på Kystdirektoratets hjemmeside, vejledning om kystbeskyttelsesmetoder, side 27.

Der er da så også ved at komme noget sand tilbage—men det tager tid!

Der er sket ret kraftig erosion lige nord for Rønnevej, og her har det netop nået at erodere i diget. Men ellers er diget ikke påvirket.

Erosionen ved Rønnevej er gennem årene forværret fra 2015, hvor Rønnevej helt på eget initiativ foranstaltede, at stenkastningen omkring kloakudløbet blev betydeligt forstørret—og der blev etableret en mindre stenhøfde hen mod Lindevangsvej. Der har ved alle digevandringer siden kunnet konstateres, at der har været en begyndende erosion, der så først er blevet betydelig nu i år, hvor forholdene har været ugunstige.

Der er taget hånd om forandringerne ved Rønnevej med udarbejdelsen af et projekt for primært digebeskyttelsen der, men i øvrigt på længere sigt et egentligt Kystbeskyttelsesforslag for den indre kyst. Før vi bevæger os for langt ind i et sådant, skal vi selvfølgelig have en dialog med områdernes beboere.

Ikke alene havet kan være et problem for os, det kan grundvandet, der kommer til os bagfra/nedefra, også.

Det hører egentlig ikke under Digelagets område, men da der er en vis sammenhæng kan vi ikke undlade at beskæftige os med det.

Grundvandsstanden har i år flere steder været blot 10 cm under jordoverfladens niveau – men det var den også for 8-9 år siden, så det veksler meget.

Men det er igen noget, der skal bedømmes i et helt andet perspektiv, idet en evt. havvandsstigning ubetinget vil medføre en generelt stigende grundvandsstand i området---og den hjælper digets højde og tæthed jo ikke på.

Vi vil til stadighed holde os årvågne og operationsklare og følge Kystdirektoratets anbefalinger, hvis forholdene skulle ændres betydeligt.

Vort sandsækkedepot, som hidtil har ligget hos Århus Brandvæsen, skal nu hen over sommeren 2020 flyttes, idet bygningerne skal tømmes. Vi har fået ny opbevaringsmulighed hos anlægsgartner Hoffmann på dennes plads i Trige. Det har hidtil været gratis for os med opbevaringen, men det vil fremover koste os en årlig udgift, men forholdene er dog også betydeligt bedre og sikrere.

Erik Holk Poulsen
Formand
Digelaget Vejlbj Fed